

سرمازدگی و خشکسالی دو واقعه پیاپی ناگوار برای کشاورزی کشور بود که پاییز و زمستان سال گذشته و بهار امسال، کشاورزی کشور را دامن گیر حوادث و وقایعی ناگوار کرد.

در این میان طرح خودکفایی در محصولات استراتژیک نیز به واسطه همین اتفاقات دچار وقفه و رکودی اجباری گردید تا بار دیگر به این فکر بیفتیم که در برنامه‌ریزی‌های کشت در کشورمان نقش عوامل نامساعد محیطی را جدی‌تر بگیریم. دکتر محمدرضا جهانسوز، معاون تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی در گفت‌وگو با فارس، وضعیت طرح خودکفایی گندم را به عنوان استراتژیک‌ترین محصول کشاورزی کشور که پایداری آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، تشریح کرده که ماحصل آن را در پی می‌خوانید:

روش دوم توجه ویژه به آبیاری تحت فشار و روش‌های نوین آبیاری و برنامه سوم توجه ویژه به کشت و کار در اراضی شیب‌دار است که امسال به صورت پایلوت در سطح ۷ هزار هکتار، کشت و کار در آنها شروع می‌شود.

همچنین استفاده از سوپر جاذب‌ها و سامانه‌ها آبیگر در کشاورزی در دستور کار قرار می‌گیرد. طرح جمع‌آوری اطلاعات و شناسه بهره‌برداران و زمین‌های کشاورزی به صورت آزمایشی از استان سمنان آغاز شده و به همه قطعات زراعی کشور سرایت داده می‌شود. تولید کشاورزی بر اساس منابع آبی سفره‌محور یا بر اساس توانمندی هیدرولوژیک سفره‌های آبخیز استفاده می‌شود و برنامه دیگر معاون تولیدات گیاهی تدوین نقطه عطف پایداری تولید است. در کل در سال نوآوری مسایل نو و اساسی برای بخش کشاورزی تدوین شده است.

تدوین برنامه‌های استراتژیک تولید

محصولات اساسی

دانه‌های روغنی در پایین‌ترین حد خودکفایی در کشور تولید می‌شود و برنامه‌های متعددی برای تولید محصولات استراتژیک از جمله دانه‌های روغنی تدوین شده که این برنامه‌ها به صورت استراتژی‌های محصولی ابلاغ و اجرا می‌شوند.

برای نخستین بار برنامه‌های استراتژیک تولید محصولات اساسی تهیه شده و در این برنامه‌ها کلیه امور مربوط به نهاده‌های تولید از قبیل سم، کود، بذر، ماشین‌آلات، فرآوری، بازار و تجارت با نگاه کلی تهیه و به مرحله اجرا گذاشته می‌شود.

در برنامه پنج ساله راهبردی تولید کلزا، سامانه ویژه‌های برنامه‌ریزی می‌شود و همچنین مسائل کوتاه مدت نیز بر اساس تفاهم‌نامه با ریسان سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها امضا می‌شود. در بخش کشاورزی با برخی عقباتدگی‌های تاریخی مواجه هستیم که دولت در سه سال گذشته هم دیدگاه پایداری و هم دیدگاه افزایش تولید داشته است.

اگر شرایط جوی که تا این لحظه مناسب بوده ادامه یابد، گرچه پس لرزه‌های خشکسالی امسال وجود دارد، اما تولید گندم سال آینده در حد خودکفایی باقی خواهد ماند. بارندگی تاکنون بر کشت پاییزه اثر منفی نداشته و در اکثر استان‌ها در حد طبیعی و بلکه مناسب‌تر از حد طبیعی بوده و امیدواریم این بارندگی به لطف خداوند ادامه داشته باشد.

امسال خشکسالی حداقل ۴/۵ میلیون هکتار زمین گندم را تحت تاثیر مستقیم قرار داد و در تولید گندم آبی نیز با کمبود منابع آب همراه بود.

خشکسالی و سرمازدگی سال گذشته دو عامل اساسی خسارت سنگین بر تولید گندم و جو کشور بود، بر اساس گزارش رییس سازمان‌های ۵ استان کشور، بدون تعارف، تولیدی در استان‌های گرمسیری وجود نداشت.

با برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی اگر دچار مشکلات جوی خاصی نشویم، در سال آینده به تولید گندم در حد خودکفایی می‌رسیم.

خشکسالی امسال در ۴۰ سال گذشته بی‌نظیر بود و سرمای زمستان پارسال به قدری شدید بود که حتی پیرمردهای کشور نیز آن را به یاد ندارند. اما با این وجود کشور توانست از نظر تولید کشاورزی روی پای خود بایستد و با توجه به ادامه تولید برای سال آینده، نشان از رسیدن به پایداری در تولید کشاورزی دارد.

با توجه به بارش‌های مناسب ۴۵ روزه سال زراعی جاری می‌توان گفت که از نظر شرایط جوی در اکثر استان‌ها بارش مناسب بوده و در مناطق غربی و شمال غرب بارندگی به صورت جدی خوب بوده گرچه هنوز مناطقی از کشور وجود دارد که به حد مناسب بارندگی نرسیده است.

باتوجه به روش‌های جدید کاشت اعم از کشت و کار به روش خاک‌ورزی حفاظتی و روش‌های نوین آبیاری، امسال در سطح ۲۰ هزار هکتار از مزارع کشور به صورت آزمایشی و برای اولین بار با رعایت همه اصول علمی کشت انجام می‌شود.

در صدد جبران عقب‌ماندگی‌های تاریخی هستیم

دکتر محمدرضا جهانسوز معاون تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی